

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Nationaal Programma Ruimte voor Defensie	TELEFOONNUMMER	+31639778426
		E-MAILADRES	christiaan.van.zanten@provincie-utrecht.nl
DATUM	30-01-2024	DOMEIN/OPGAVE	SLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1745350103-44457	TEAM	SRO
VAN	Christiaan van Zanten	PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGE	1. Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Nationaal Programma Ruimte voor Defensie 2. Notitie Reikwijdte en Detailniveau		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Defensie werkt aan het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD). Dit programma geeft invulling aan de ruimtevraag voor Defensie in Nederland. Op nationaal niveau wordt in 2024 een beleidsvisie opgesteld. Deze visie wordt voorbereid met een plan-milieueffectrapportage (plan-mer). In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) staat welke activiteiten van Defensie (reikwijdte) worden onderzocht en hoe dat onderzoek plaatsvindt (detailniveau). De provincie maakt gebruik van de gelegenheid om een zienswijze op de NRD te geven.

Inleiding:

Het NPRD heeft deze doelen: het in beeld brengen van de ruimtebehoefte, het maken van een afweging van de ruimtebehoefte voor Defensie ten opzichte van de andere opgaven en het borgen van het nieuwe ruimtegebruik van Defensie. Het NPRD start met een beleidsvisie. Hierin besluit het Kabinet op welke locaties in Nederland nut en noodzaak van groei (inclusief nieuwe locaties) van de militaire activiteiten vaststaat.

Het NPRD wordt voorbereid met een plan-mer. De start van de plan-mer is een notitie reikwijdte en detailniveau (NRD), waarin de opzet van het milieueffectrapport (MER) wordt toegelicht.

Onze zienswijze op de NRD is bijgevoegd. Wij informeren u middels deze Statenbrief vanwege de bijzondere aard van het NPRD en de verscheidenheid aan betrokken portefeuilles.

Samenvatting NRD:

De NRD beschrijft op hoofdlijnen alle behoeften van Defensie met een ruimtevraag (totaal 57). Kernboodschap is dat Defensie meer fysieke- en milieuruimte nodig heeft om onder meer aan de verplichtingen in NAVO-verband te voldoen. De NRD is bijgevoegd.

Onderscheid in typen behoeftes

Voor dertien behoeftes geldt dat deze bovenregionaal afgewogen worden in het MER. Dit zijn activiteiten waarvan het op voorhand niet duidelijk is waar ze in Nederland zijn in te passen én welke een grote impact op de fysieke leefomgeving hebben. Voor deze dertien behoeftes worden in het MER meerdere alternatieven onderzocht.

Bovenregionale behoeftes in relatie tot de provincie Utrecht

Voor deze behoeftes wordt (mede) een locatie of gebied in de provincie Utrecht overwogen (nummering NRD):

4. Nieuw terrein voor oefenen en trainen met explosieven (springterrein)
5. Oefenen in verstedelijkt gebied (oefenterrein)
10. Stationering en corridors onbemande drones voor cargo
11. Laagvlieggebieden helikopters
12. Helikopterlandingsplaatsen

Overige behoeftes

Voor de overige behoeftes is duidelijk waarom deze op een bepaalde locatie kunnen/moeten plaatsvinden en niet elders. Daarvoor worden geen alternatieven onderzocht. Dit betreft (nummering uit NRD):

21. Uitbreiding raccordement Vlasakkers, gemeente Amersfoort
26. Uitbreiding van terrein t.b.v. voldoen aan NATO-normering alle depots Defensie Pijpleiding Organisatie (depot Klaphek)
44. Oefenterreinen met graafmogelijkheden, (graven niet overal vergund)

Zienswijze provincie Utrecht:

Het is evident dat het belang van onze nationale veiligheid in een veranderende wereld vraagt om ruimte voor Defensie. Wij zien het ook als onze verantwoordelijkheid om hier een bijdrage aan te leveren. Tegelijk is dit ruimtegebruik niet zonder impact en staat de provincie voor veel verschillende andere opgaven die vragen om een ruimte, onder andere op het gebied van de energietransitie, landbouw, natuur, mobiliteit, recreatie, erfgoed etc. De ruimte in de provincie Utrecht is beperkt. De (ruimtelijke) inpassing vraagt om een zorgvuldige afweging op verschillende schaalniveaus (nationaal, regionaal en lokaal). In onze zienswijze hebben wij dit belang benadrukt.

Voor diverse thema's willen wij in het MER meer concrete informatie over de impact van activiteiten, bijvoorbeeld ten aanzien van geluid, veiligheid of natuurwaarden. Daarnaast vinden wij dat specifiek rekening gehouden moet worden met omstandigheden in onze provincie. Zoals de niet-beschermde natuurgebieden, de grote druk op het mobiliteitssysteem en de zoekgebieden voor windturbines.

Al genomen besluiten:

Een aantal nationale besluiten staat in het NPRD niet meer ter discussie. In relatie tot onze provincie gaat dit om de sluiting van de marinierskazerne in Doorn, de concentratie van logistieke eenheden in Soesterberg (besloten in het Strategisch Vastgoedplan van Defensie), revitalisering van de Berhardkazerne en nieuwbouw van het Technology Centre Land Leusden (TCL).

Vervolprocedure / voortgang:

Het MER wordt samen met de ontwerpvisie ter inzage gelegd, naar verwachting na de zomer. Ook hier kan een zienswijze op ingediend worden. Vaststelling van de Nationale Beleidsvisie NPRD vindt in het vierde kwartaal van 2024 plaats. Deze beleidsbeslissingen vormen tevens input voor de Nota Ruimte.

Na vaststelling van de visie zal in het NPRD gebiedsgericht of locatiespecifiek verdere uitwerking op regionaal en lokaal schaalniveau plaatsvinden. De exacte invulling hiervan is nog niet bekend en hangt uiteraard af van de keuzes die worden gemaakt.

Voor het regionaal schaalniveau is voor de Heuvelrug onder de noemer A(mersfoort) tot Z(eist) een samenwerkingsverband in ontwikkeling waar ook Defensie actief bij betrokken is. De eerder genoemde concentratie van logistieke eenheden in Soesterberg, Bernhardkazerne en TCL worden al in dit verband opgepakt. Het is goed denkbaar dat dit samenwerkingsverband wordt benut als er vanuit het NPRD nog meer opgaven van Defensie op de Heuvelrug landen. U heeft recent een uitnodiging ontvangen voor een bezoek aan dit gebied op 2 maart a.s..

Wij houden de ontwikkelingen nauwgezet in de gaten en informeren u als er meer bekend wordt.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen